

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 471/2020-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Bickom, Dukelská 972/7-3, Považská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 93/2016 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 93/2016.

1.1 Ústavná sťažnosť bola pôvodne pridelená sudkyni spravodajkyni Marianne Mochnáčovej, ktorej uplynulo funkčné obdobie sudcu ústavného súdu 16. februára 2019. Do tohto dňa nebolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa rozhodnuté. Plénum ústavného súdu prijalo 16. októbra 2019 Dodatok č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. X bodu 5 rozvrhu práce boli nevybavené veci sudcov, ktorých funkčné obdobie uplynulo 16. februára 2019 prerozdelené medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019, a to náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov. Ústavná sťažnosť bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola prejednaná vo štvrtom senáte ústavného súdu, ktorý pracuje v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu), Libor Duľa a Ladislav Duditš (členovia senátu).

2. Sťažovateľ ku skutkovým okolnostiam prípadu uvádza:

„1. Na základe splnomocnenia zo dňa 02.01.2017 nás zastupuje advokát JUDr. Martin Bicko, zapísaný v zozname advokátov pod č. 7538 ako žalobcu vo veci zaplatenia. Spis je vedený na Okresnom súde Dunajská Streda pod spisovou značkou 11Cb/209/2007.

2. Okresný súd vylúčil časť tohto nároku na samotné konanie a toto je vedené pod spisovou značkou 11Cb/93/2016.

3. Okresný súd síce vo veci rozhodol medzi rozsudkom, avšak na odvolanie zo dňa 26.09.2013 Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 31Cob/32/2012-243 napadnutý rozsudok zrušil a vec súdu prvého stupňa vrátil na ďalšie konanie. Od vtedy sa vo veci nekoná. I keď sme na výzvu súdu sformulovali otázky na znalca, toto nebolo nariadené a ani nebolo vo veci inak rozhodnuté.

4. Vo vylúčenej veci sa de facto nekonali žiadne pojednávania. Súd nás iba opakovane vyzýval na zodpovedanie otázok, ktoré sú zo spisu zrejme. Na tieto sme opakovane rozsiahlo odpovedali. Tak isto sme poskytli súdu otázku na znalca, no súd dodnes znalca ani len neustanovil.“

3. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti poukazuje na judikatúru ústavného súdu vo veciach prietáhov. Uvádza, že ústavný súd v nej zohľadňuje tri kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, správanie účastníka a postup samotného súdu. Ústavný súd má prihliadať aj na predmet sporu. Sťažovateľ uvádza, že predmetom napadnutého konania sú finančné nároky (nezaplatená cena) zo zmluvy o dielo v zmysle Občianskeho zákonníka. Ide o vec patriacu do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva, vo veci nie je veľa účastníkov ani svedkov. Požiadavka rýchlosti je obzvlášť naliehavá. Sťažovateľ ďalej uvádza, že svojím správaním k prietahom nijako neprispel. Pôvodná žaloba bola podaná 19. júla 2007. K rozhodnutiu o nároku v podstate dodnes nedošlo. V čase od podania návrhu, resp. vylúčenia veci na samostatné konanie súd nevykonal žiaden úkon smerujúci k skončeniu veci. Nečinnosťou vo veci sp. zn. 11 Cb 93/2016 boli podľa sťažovateľa spôsobené prietahy.

4. V rámci odôvodnenia primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ uvádza, že spor trvá od 15. októbra 2008 a dodnes nie je právoplatne skončený. Trvá takmer 10 rokov. Okresný súd neodstránil prietahy ani po odôvodnenej sťažnosti na prietahy, nie je preto možné predpokladať, že tak urobí. Vzhľadom na dĺžku konania, jeho priebeh, obdobie nečinnosti, ako aj okolnosť, že sťažovateľ svojím správaním neprispel k prietahom, a tiež

dôvod a účel žaloby a mieru zavinenia okresného súdu považuje sťažovateľ za primerané zadostučinenie vo výške 12 000 €.

5. V závere navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v požadovanej výške a náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Tým je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže

na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. V súlade s judikatúrou ústavného súdu možno za zjavne neopodstatnenú sťažnosť považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

11. Ústavný súd konštatuje, že z ústavnej sťažnosti možno s istotou odvodiť iba to, že pod sp. zn. 11 Cb 93/2016 prebieha na okresnom súde konanie o časti nároku sťažovateľa, predmetom ktorého je nezaplatená cena zo zmluvy o dielo. Z návrhu nie je zrejmé ani to, kedy bola vec vylúčená na samostatné konanie. Zo spisovej značky je možné usudzovať, že sa tak stalo niekedy v roku 2016. Pokiaľ ide o pôvodné konanie, sťažovateľ na jednom mieste ústavnej sťažnosti uvádza, že bolo začaté žalobou z 19. júla 2007, na inom mieste uvádza dátum 15. októbra 2008. Sťažovateľ ďalej uvádza, že „*od podania návrhu, resp. od vylúčenia veci na samostatné konanie súd nevykonal vo veci žiaden úkon smerujúci ku skončeniu veci*“. Na inom mieste však poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) z roku 2013, ktorý mal zrušiť (bližšie nešpecifikované) rozhodnutie okresného súdu. Okrem toho, že ústavná sťažnosť je odôvodnená len útržkovite a nie je si z nej možné urobiť obraz o priebehu napadnutého konania, ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že sťažovateľ neuvádza okolnosti relevantné pre rozhodnutie veci pravdivo ani úplne.

12. Ústavný súd 9. júla 2020 v informačnom centre okresného súdu zistil, že vec sp. zn. 11 Cb 209/2007 bola právoplatne skončená rozsudkom vydaným 16. mája 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 13. júla 2016. Túto skutočnosť sťažovateľ neuviedol, naopak, tvrdí, že vo veci sa od roku 2013 nekonalo. Vec bola pritom právoplatne

rozhodnutá 3 roky pred podaním ústavnej sťažnosti. Z uvedeného rozsudku (dostupného v systéme ASPI) ďalej vyplýva, že sťažovateľ do pôvodného konania vstúpil až v roku 2014 v dôsledku pripustenia zámeny účastníkov na strane žalobcu. Túto skutočnosť sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neuviedol. Dôvodom vstupu do konania bolo podľa všetkého postúpenie pohľadávky, teda šlo o singulárnu sukcesiu. Započítanie doby konania právneho predchodcu sa pritom vzťahuje len na prípady univerzálnej sukcesie (pozri Kiška proti Slovensku, rozhodnutie z 24. 3. 2009, č. 45123/06), preto je uvedená informácia pre konanie pred ústavným súdom podstatná. Sťažovateľ sa v ústavnej sťažnosti snaží navodiť dojem, že o predmet konania sa sporí už takmer 10 rokov [časť III ústavnej sťažnosti na s. 3: „(spor) trvá takmer desať rokov. Počas celej doby konania sme v právnej neistote a to len pre nečinnosť súdu.“], čo však evidentne nie je pravda. Sťažovateľ teda pred ústavným súdom zamlčal relevantné skutkové okolnosti, resp. ich uviedol nepravdivo.

13. Pokiaľ ide o ústavnou sťažnosťou priamo napadnuté konanie (sp. zn. 11 Cb 93/2016), ktoré má prebiehať od vylúčenia časti sporu na samostatné konanie (z rozsudku sp. zn. 11 Cb 209/2007 zo 16. mája 2016 vyplýva, že k vylúčeniu došlo uznesením č. k. 11 Cb 209/2007-433 z 8. marca 2016), aj v tomto prípade sťažovateľ tvrdí, že vo veci nebol vykonaný žiaden úkon smerujúci k jej ukončeniu. Podľa zistení ústavného súdu však okresný súd vo veci vydal 30. mája 2016 medzitimný rozsudok, ktorým rozhodol o opodstatnenosti nároku, čo sa týka základu. Uvedený rozsudok bol 27. februára 2018 zrušený krajským súdom, čo sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opomenul uviesť. Aj toto tvrdenie sa teda ukázalo ako zavádzajúce. Ústavný súd nad rámec toho zistil, že v dňoch 29. apríla 2019, 1. júla 2019, 23. septembra 2019, 16. januára 2020 a 12. februára 2020 (po podaní ústavnej sťažnosti) uskutočnil okresný súd vo veci pojednávania a opätovne rozhodol 12. februára 2020 tak, že žalobu zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu bolo podané odvolanie. Vo veci sa teda evidentne koná.

14. Ústavný súd poznamenáva, že je úlohou sťažovateľa, aby v ústavnej sťažnosti riadne a pravdivo uviedol všetky relevantné okolnosti, ktoré majú svedčiť o existencii ním namietaného zásahu, resp. porušenia jeho základných práv, v tomto prípade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. V opačnom prípade neunesie ani bremeno

tvrdenia, čo vo výsledku znamená zjavnú neopodstatnenosť jeho ústavnej sťažnosti [v prípade, že sťažovateľ neuvedie vôbec žiadne dôvody v zmysle § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, pôjde o návrh, ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom v zmysle § 56 ods. 2 písm. c), pozn.]. V posudzovanom prípade sa tvrdenia sťažovateľa o stave konania ukázali byť dokonca nepravdivé a zavádzajúce. Ústavný súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý v takýchto prípadoch môže odmietnuť prerokovanie sťažnosti už len z toho dôvodu (rozsudok Akdivar a ďalší proti Turecku zo 16. 9. 1996, č. 21893/93, bod 53; rozsudok Varbanov proti Bulharsku z 5. 10. 2000, č. 31365/96).

15. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu